

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับประจำวันศุกร์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2560

รายงานพิเศษ : เดิหน้ารวมกลุ่ม-ลดต้นทุนยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยการบริหารจัดการ
แปลงรวมในรูปแบบสหกรณ์

จากนโยบายของพลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เดิหน้าปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น มุ่งลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการนำระบบสหกรณ์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแปลงด้วยการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่าย

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่า ปัจจุบันมีพื้นที่การเกษตรแบบแปลงใหญ่ทั่วประเทศกว่า 1,000 แปลง และมีสหกรณ์อยู่ในพื้นที่แปลงใหญ่ จำนวน 329 แปลง 334 สหกรณ์ ประกอบด้วย 1) แปลงใหญ่ที่ดำเนินการในพื้นที่ของสหกรณ์ จำนวน 36 แปลง 37 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิก 7,696 คน พื้นที่ 171,482 ไร่ 2) แปลงใหญ่ที่มีสมาชิกของสหกรณ์อยู่ในพื้นที่ จำนวน 283 แปลง 287 สหกรณ์ มีจำนวนสมาชิก 15,470 คน พื้นที่ 205,005 ไร่ 3) แปลงใหญ่สมัยใหม่ ดำเนินการในพื้นที่สหกรณ์ 10 แห่ง มีสมาชิก 379 คน พื้นที่ 3,593 ไร่

ปัจจุบันการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ด้วยการบริหารจัดการในรูปแบบของสหกรณ์ เกิดขึ้นครอบคลุมทุกประเภทสินค้าการเกษตรทั้งพืช ตัวอย่างเช่น แปลงใหญ่ข้าว การผลิตข้าวครบวงจร ส่งเสริมแปลงมาตรฐาน GAP พื้นที่ 1,390 ไร่ จ.เชียงใหม่โดยสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด, แปลงใหญ่ถั่วเหลือง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ พื้นที่รวม 1,171 ไร่ โดยสหกรณ์นิคมแม่แตง จำกัด, แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันครบวงจร ส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน PSPO รวมพื้นที่กว่า 8,000 ไร่ โดยสหกรณ์นิคมอ่าวลึก จำกัด จ.กระบี่ และแปลงใหญ่มันสำปะหลังระบบน้ำหยด รวมพื้นที่กว่า 3,224 ไร่ โดยสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จ.กำแพงเพชร, แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จ.ตาก รวมพื้นที่ 8,000 ไร่ โดยสหกรณ์นิคมแม่สอด จำกัด เป็นต้น ปศุสัตว์ เช่น แปลงใหญ่โคเนื้อ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี รวมโคเนื้อ 400 ตัว แปลงหญ้ากว่า 300 ไร่ โดยสหกรณ์นิคมลานสัก จำกัด, แปลงใหญ่โคนม จำนวน 50 ราย ยกระดับการพัฒนาศักยภาพการผลิตน้ำนมเกรดพรีเมียมด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ จ.สระบุรี โดยสหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด และประมง เช่น แปลงใหญ่ปลานิล จ.เชียงราย พื้นที่รวม 533 ไร่ โดยสหกรณ์ประมงพาน จำกัด, แปลงใหญ่กุ้งขาว ในพื้นที่ จ.จันทบุรี รวมพื้นที่ประมาณ 2,750 ไร่ โดยสหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งจันทบุรี จำกัด และสหกรณ์ประมงคุ้งกระเบน จำกัด และแปลงใหญ่ปลานิลปนกุ้งขาวในรูปแบบประชารัฐ สหกรณ์นิคมบ้านสร้างพัฒนา จำกัด ร่วมกับบริษัทไทยยูเนียน กรุป จำกัด รวมพื้นที่ 2,100 ไร่ เป็นต้น

โดยสหกรณ์ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่วางแผนการทำเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้ Agri-Map และตรงตามความต้องการของตลาด, สร้างองค์ความรู้ ยกระดับการทำเกษตรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร ส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์หรือพันธุ์สัตว์ชนิดต่างๆ ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อลดปริมาณของต้นทุนการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ, สนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร เพื่อเป็นต้นทุนในการทำการเกษตร และปลอดภัยเพื่อนำไปพัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยการขุดสระกักเก็บน้ำ เจาะบ่อบาดาลสร้างความมั่นคงในการทำการเกษตรลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาแหล่งน้ำจากภายนอก, ธนาคารสินค้าเกษตร ดำเนินการจัดหาและจำหน่ายปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลทางการเกษตร อุปกรณ์การตลาด มาให้บริการแก่สมาชิก ด้านการรวบรวมและแปรรูป สหกรณ์ได้เข้ามาเป็นตัวกลางในการรับซื้อและรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และยังเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความร่วมมือในรูปแบบของประชารัฐในด้านต่างๆ ทั้งในการพัฒนาคุณภาพและบรรจุภัณฑ์ของสินค้า การสร้างช่องทางด้านการตลาด ซึ่งส่งผลให้มีการทำข้อตกลงซื้อขายสินค้าการเกษตรจากพื้นที่แปลงใหญ่ ผ่านระบบสหกรณ์แล้ว จำนวน 417 แปลง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง โคนมและโคเนื้อ

ด้วยระบบสหกรณ์ ส่งผลให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตที่เข้มแข็ง ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยลดต้นทุนที่ลดลงจากการรวมซื้อ เพิ่มรายได้และสร้างอำนาจการต่อรองให้สามารถขายผลผลิตทางการเกษตรได้ในราคายุติธรรมควบคู่กับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาชีพ และยั่งยืน

แนววิธีดูแลพืชช่วงอากาศร้อน ย้ำรดน้ำ-ใส่ปุ๋ยต้องทำถูกต้องและคำนึงถึงช่วงเวลา

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ในช่วงที่อากาศร้อนและแดดจัด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแลพืชให้เหมาะสม เนื่องจากพืชจะเกิดการคายน้ำมากกว่าในช่วงฤดูอื่น จึงอาจส่งผลให้พืชแห้งเหี่ยวได้ โดยเฉพาะการให้น้ำแก่พืช ควรจะต้องให้ในช่วงเวลาเช้าหรือเวลาเย็นที่อากาศไม่ร้อนจัดนัก เพราะถ้าให้น้ำพืชในช่วงที่อากาศร้อนจัดก็จะส่งผลเสียต่อต้นพืชก็เปรียบเสมือนการเอาน้ำร้อนมารดต้นไม้ตัวเอง ซึ่งเวลาที่เหมาะสมกับการให้น้ำพืชในช่วงเช้าจะต้องไม่เกิน 09.00 น. ส่วนช่วงเย็น หลัง 18.00 น. เป็นต้นไป จะมีความเหมาะสมเป็นที่สุด วิธีรดน้ำควรรดรอบโคนต้นให้ชุ่ม และรดพุ่มใบด้วย นอกจากวิธีการรดน้ำให้เหมาะสมแล้ว อีกประการที่จะช่วยลดการคายน้ำของพืชก็คือ การตัดแต่งกิ่งกระโดง กิ่งเป็นโรค และกิ่งที่ไม่มีความจำเป็น ให้ต้นพืชมีความโปร่ง ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดการคายน้ำของพืชให้น้อยลง ทำให้พืชดูดซับน้ำไปเลี้ยงต้นได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในพืชจำพวกไม้ผลและไม่ประดับ

ส่วนการปลูกพืชเพื่อเสริมสร้างรายได้ในช่วงฤดูร้อน เกษตรกรควรที่จะเลือกปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยกว่าปกติ หรือพืชอายุสั้น เช่น พืชผัก เนื่องจากจะใช้น้ำตั้งแต่เริ่มปลูกไปจนถึงเก็บเกี่ยวไม่มาก ซึ่งวิธีการให้น้ำมีหลายวิธี ได้แก่ การให้น้ำด้วยระบบน้ำหยด การคลุมแปลงด้วยฟางหรือพลาสติก เพื่อไม่ให้ความชื้นในดินระเหยออกไป โดยการให้น้ำผักควรให้ในปริมาณที่น้อยแต่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรจะมีการพรวนดินบ้าง เพื่อให้ดินร่วนซุย โปร่ง มีช่องว่างในเนื้อดินและสามารถดูดซับน้ำไว้ได้มาก

นอกจากวิธีการรดน้ำ พรวนดินเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับต้นพืชแล้ว การใส่ปุ๋ยในช่วงฤดูร้อน เกษตรกรก็ต้องดูแลอย่างใกล้ชิดเช่นกัน อาทิ พยายามอย่าให้มีเม็ดปุ๋ยติดค้างอยู่ที่ใบและยอด เนื่องจากอาจทำให้เกิดอาการใบไหม้ได้ สำหรับการใส่ปุ๋ยทางใบและฉีดยาฆ่าแมลง ไม่ควรฉีดพ่นในขณะที่อากาศร้อนจัด เพราะปากใบพืชจะปิดเพื่อลดการคายน้ำ สำหรับเกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ปลูกพืชผักอายุสั้นในเชิงพาณิชย์ ซึ่งอาจจะปลูกไว้สำหรับบริโภคภายในครัวเรือนก็สามารถนำวิธีการดังกล่าวมาข้างต้นไปใช้ได้เช่นกัน

เลาะรั้วเกษตร

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม ที่ผ่านมา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี รับเชิญจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไปปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “การขับเคลื่อน นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ด้านการเกษตร อาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ” ที่อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ งานนี้แม้ผู้จัดจะเป็นมหาวิทยาลัย แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ ก็นำผู้บริหารกระทรวงเกษตรฯ ที่อยู่ในละแวกนั้นไปร่วมฟังด้วยอย่างคับคั่ง...

นายกรัฐมนตรีบอกว่า โลกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เราต้องก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันเราก็ต้องเผชิญกับปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ ถึงกระนั้นรัฐบาลก็มีเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศก้าวไปสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งเป็นข้อความที่เราๆ คุณๆ ก็น้อย เหมือนคำขวัญวันเด็ก ฉะนั้นนายกรัฐมนตรียืนยันว่า รัฐบาลปรารถนาจะเห็นคนไทยมีสุขภาพที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ฟังพาดตนเองได้ ที่สำคัญคือนายกรัฐมนตรีพูดประโยคที่หลายคนชอบพูดว่า ให้คนไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปาน

กลางไปให้ได้ ซึ่งการจะก้าวข้ามได้นั้น ต้องเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการใช้แรงงาน ทรัพยากร และเครื่องจักร มาใช้ความรู้และเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ โดยแบ่งการพัฒนาออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ 2) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ 3) กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์ 4) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีและสมองกลต่างๆ 5) กลุ่มเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง ซึ่งแนวทางการพัฒนาเหล่านี้จะอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แต่กว่าจะก้าวไปถึงขั้นนั้น คงต้องมาแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่เบื้องหน้ากันก่อน โดยนายกรัฐมนตรียุติถึงหนอนหัวดำมะพร้าวที่กำลังเป็นประเด็นให้บิกัดราคาโทษหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงว่า ถ้ากำจัดหนอนหัวดำไม่ได้ต้อง “ยุบกรม” โดยนายกรัฐมนตรียุติบอกว่าได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ ไปแก้ปัญหาหนอนหัวดำให้ได้ พร้อมบอกให้ไปคิดว่าทำอย่างไร “หนอนหัวดำจะไม่มีที่ยืนในประเทศไทยอีกต่อไป” แต่ไม่ได้บอกว่าถ้ากำจัดหนอนหัวดำไม่ได้ที่ยืนของรัฐมนตรี หรืออธิบดีจะอยู่ที่ไหน.....ที่แน่ๆ ครม.อนุมัติงบประมาณ 287 ล้านบาท ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้กำจัดหนอนหัวดำในพื้นที่ 29 จังหวัด จำนวนกว่า 7 หมื่นไร่ โดยจะใช้เทคโนโลยีการกำจัดหนอนหัวดำที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ....งบประมาณจำนวนนี้ถ้าได้ผลก็นับว่าคุ้ม เพราะมูลค่าความเสียหายของมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไม่ต่ำกว่าปีละ 500 ล้านบาท

นายกรัฐมนตรียังพูดถึง Smart Farmer โดยบอกว่า มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความรู้ และผลงานวิจัย รวมทั้งข้อมูลที่มีมหาวิทยาลัยมีอยู่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนสถาบันการเงินอย่าง SMEs ร่วมกันสร้างมูลค่าให้สินค้าเกษตรโดยใช้นวัตกรรม และช่วยเกษตรกรทำให้พ้นตัวเองจากผู้ผลิตวัตถุดิบ มาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี.....

ต่อเนื่องจากการปาฐกถาของนายกรัฐมนตรียุติในวันเดียวกันในรายการ “ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” หรือ รายการคืนความสุขให้คนในชาติเดิมนั้นแหละ นายกรัฐมนตรียังพูดถึงการส่งเสริมการผลิตในระบบแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรฯ โดยบอกว่าแปลงใหญ่ไม่ได้มีแต่พืช มีปศุสัตว์ และประมงด้วย โดยการทำให้เกษตรแปลงใหญ่ที่ว่านี้ให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปพร้อมกันด้วย.....ใครเขียนสคริปต์ให้นายกไม่รู้ รู้แต่ว่าเกษตรกรหรือคนฟังออกจะงงๆ อยู่ .....ระหว่างการทำให้เกษตรแปลงใหญ่ กับการทำให้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เพื่อที่จะบอกว่า เมื่อนายกรัฐมนตรียุติถึงนโยบายสำคัญๆของกระทรวงเกษตรฯ ในหลายเวทีเช่นนี้ (ไม่นับรวมถึงการลงพื้นที่ไปเยี่ยมเกษตรแปลงใหญ่ที่ศรีสะเกษของนายกรัฐมนตรียุติเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา) เจ้ากระทรวงจึงต้องเร่งรัดผลักดัน และขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ที่ว่ามาอย่างเต็มแรง.....ก็ไฟเขียวชะขนาดนั้น...ขอแต่ว่าอย่าลืมหันมองหลังด้วยว่ามีคนตามมาทันหรือไม่....เดี่ยวท่านจะเหนื่อยคนเดียว

พต.เขต 12 เปิดศูนย์พิกุลทอง เชิญชวนเรียนรูรูปแบบแก้ปัญหาดิน

นายปรีชา โพธิ์ปาน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 เปิดเผยว่า สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 มีพื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งแต่ละจังหวัดจะมีสภาพดินคล้ายกัน คือ มีปัญหาดินเปรี้ยวเฉื่อยจังหวัดละแตกต่างกัน โดยเฉพาะในพื้นที่จ.นราธิวาส ปัตตานี และสงขลา จะเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาดินเปรี้ยวมากที่สุด รวมกันประมาณ 5 แสนไร่ ซึ่งปัญหาดินเปรี้ยวได้สร้างปัญหาต่อการทำเกษตรกรรมของประชาชนในพื้นที่

กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 ได้นำหลักการพัฒนาปรับปรุงบำรุงดินตามหลักวิชาการ โดยน้อมนำแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ที่ทรงศึกษาทดลองที่ศูนย์การศึกษาพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้ผลดีมาเป็นแนวทางปฏิบัติ และขยายผลไปยังจังหวัดต่างๆ ที่ประสบปัญหาดินเปรี้ยว ด้วยการแก้แล้งดิน โดยดำเนินการมาตลอดระยะเวลา 10 กว่าปี สามารถแก้ปัญหาดินเปรี้ยวได้แล้วแสนกว่าไร่ หรือประมาณ 30% ของพื้นที่ดินเปรี้ยวทั้งหมด

“นอกจากแนวทางแก้ปัญหาดินเปรี้ยวแล้ว ศูนย์พิกุลทอง ยังน้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่มาดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำพื้นที่แหล่งน้ำมาเป็นพื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชได้มากขึ้น ทั้งนี้ที่ผ่านมากเกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้จะชินกับการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ปลูกยางพาราหรือปาล์มน้ำมันเพียงอย่างเดียว จึงอยากให้เข้าไปเรียนรู้แนวทางการทำเกษตรผสมผสานตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่จะช่วยให้เกษตรกรลดความเสี่ยง สามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องเป็นรายวัน รายสัปดาห์รายเดือน จะช่วยให้สามารถยืนได้ด้วยลำแข้งของตัวเองอย่างยั่งยืนและมั่นคง”นายปรีชา กล่าว